

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IV Lecture #2

THE UNBROKEN CHAIN: TORAH SCHOLARSHIP THROUGHOUT THE AGES

I. The Chain of Tradition and Responsibility

A.

משה קבל תורה מסיני. ומסרה ליהושע. ויהושע לזקנים. וזקנים לנביאים. ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. אבות א:א

Moshe received the Torah at Sinai and gave it over to Joshua, Joshua to the Elders, and the Elders to the Prophets, and the Prophets gave it over to the Men of the Great Assembly. **Avos 1:1**

B.

ואמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש: מאי דכתיב (שמות כ"ד) ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם, לחות - אלו עשרת הדברות, תורה - זה מקרא, והמצוה - זו משנה, אשר כתבתי - אלו נביאים וכתובים, להרתם - זה תלמוד מלמד שכולם נתנו למשה מסיני. ברכות ה.

R. Levi b. Chama says further in the name of R. Shimon b. Lakish: What is the meaning of the verse (Exodus 24:12): And I will give you the tablets of stone, and the law (Torah) and the commandment, which I have written that you may teach them? 'Tablets of stone': these are the ten commandments; 'the law': this is the Pentateuch; 'the commandment': this is the Mishnah; 'which I have written': these are the Prophets and the Hagiographa; 'that you may teach them': this is the Gemara. It teaches [us] that all these things were given to Moshe on Sinai. **Berachos 5a**

C.

ובמה האמינו בו במעמד הר סיני שענינו ראו ולא זר ואזנינו שמעו ולא אחר האש והקולות והלפידים והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו ואנו שומעים משה משה לך אמור להן כן וכך, וכן הוא אומר פנים בפנים דבר ד' עמכם. רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ח:א

By what basis did the Jewish people place their faith in Moshe? Through the experience of being at Mount Sinai, where our own eyes saw, not those of a stranger, and our own ears heard, not someone else's, the fire, sounds and "lightning" and how Moshe went up to the thick darkness and the voice spoke unto him, as we heard, saying, "Moshe, Moshe, Go say to them such and such." (**According to the Sefer Akeida the text should read,** "Return again into your tents. But as for you, stand here by Me, and I will speak to you all the commandments, and the statutes, and the judgments, which you shall teach them, that they may do them in the land which I give them to possess." Deuteronomy (5:27,28) Similarly, it is stated in Scripture (Deut. 5:4), "The L-rd talked with you face to face."

Rambam Hilchos Yesodei HaTorah 8:1

D.

כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבַר לְמִשְׁפָּט בֵּין-דָּם | לְדָם בֵּין-דֵּין וּבֵין נֹגַע לְנֹגַע דְּבָרֵי רִיבֹת בְּשַׁעְרֶיךָ וְקָמַתְּ וְעָלִיתְּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ד' אֶל-לְהִיךָ בּוֹ: וּבָאתְּ אֶל-הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל-הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הֵהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֶת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתְּ עַל-פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן-הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ד' וְשִׁמְרַתְּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִרְוּךָ: עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִרְוּךָ וְעַל-הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר-יֹאמְרוּ לְךָ תַעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן-הַדָּבָר אֲשֶׁר-יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל: דְּבָרִים יִזְח-יֵא

If there arises a matter too hard for you in judgment, between blood and blood, between plea and plea, and between plague and plague, being matters of controversy inside your gates; then shall you arise, and get to the place which the L-rd your G-d shall choose; And you shall come to the priests the Levites, and to the judge who shall be in those days, and inquire; and they shall declare to you the sentence of judgment; And you shall do according to the sentence, which they of that place which the L-rd shall choose shall declare to you; and you shall take care to do according to all that they inform you; According to the sentence of the Torah which they shall teach you, and according to the judgment which they shall tell you, you shall do; you shall not decline from the sentence which they shall declare to you, to the right hand, nor to the left. **Deut. 17:8-11**

E.

תִּנַּן הַתָּם: מִשְׁמַת יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרִידָה וְיוֹסֵף בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם בְּטֹלוֹ הָאֲשִׁכּוֹלוֹת אִישׁ שֶׁהָכֵל בּוֹ, וְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׂמוּאֵל: כָּל אֲשִׁכּוֹלוֹת שֶׁעָמְדוּ לְהֵן לְיִשְׂרָאֵל מִיָּמֵי מֹשֶׁה עַד שְׁמַת יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר הָיוּ לְמַדִּין תּוֹרָה כַּמֶּשֶׁה רַבִּינוּ, מִכָּאֵן וְאֵילֶךְ לֹא הָיוּ לְמַדִּין תּוֹרָה כַּמֶּשֶׁה רַבִּינוּ. וְהָאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׂמוּאֵל: שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים הַלְכוֹת נִשְׁתַּכְּחוּ בִימֵי אַבְלֹוֹ שֶׁל מֹשֶׁה דְאִישְׁתַּכַּח לְהוֹ - אִישְׁתַּכַּח, וְדִגְמִירֵן לְהוֹ - הוּוּ גְמִירֵי כַּמֶּשֶׁה רַבִּינוּ. וְהָאָ תְּנִיא: מִשְׁמַת מֹשֶׁה, אִם רַבּוּ מִטְּמָאִין - טְמָאוּ, אִם רַבּוּ טְהוֹרִין - טִיהַרְוּ לִיבָא דְאִימְעִיט, מִיגְמַר - הוּוּ גְמִירֵי לְהוֹ כַּמֶּשֶׁה רַבִּינוּ. בְּמַתְּנִיתָא תְּנָא: כָּל אֲשִׁכּוֹלוֹת שֶׁעָמְדוּ לְיִשְׂרָאֵל מִיָּמֵי מֹשֶׁה עַד שְׁמַת יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרִידָה לֹא הָיָה בָהֶם שׁוֹם דּוֹפִי, מִכָּאֵן וְאֵילֶךְ הָיָה בָהֶן שׁוֹם דּוֹפִי. . . . אָמַר רַב יוֹסֵף: דּוֹפִי שֶׁל סְמִיכָה קִתְּנִי. וְהָאָ יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר גּוֹפִיָּה מִפְּלִיג פְּלִיג בְּסְמִיכָה כִּי אִיפְּלִיג בָּהּ - בְּסוּף שְׁנִיָּה, דְּבַצֵּר לִיבָא. תְּמוֹרָה טו:

We have learned in a Mishna elsewhere: When Yosef b. Yo'ezer of Tzereda and Yosef b. Yochanan of Jerusalem died, the grape-clusters came to an end. What is the meaning of eshkoloth [grape-clusters]? — A man in whom all (Torah, fear of G-d, and loving kindness) is contained. R. Yehudah reported in the name of Shmuel: All the 'grape-clusters' who arose from the days of Moses until Yosef b. Yo'ezer learned Torah like Moshe our Teacher. From that time onward, they did not learn Torah like Moshe our Teacher. But did not Rav Yehudah report in the name of Shmuel: Three thousand halachos were forgotten during the period of mourning for Moshe? — Those laws which were forgotten were forgotten, but those which were learned they learned like Moshe, our Teacher. But has it not been taught: After the death of Moshe, if those who pronounced unclean were in the majority, they [the Rabbis] declared [the object] unclean, and if those who pronounced clean were in the majority, they [the Rabbis] declared [it] clean? — Their acumen diminished, but, what they had learned, they learned like Moshe our Teacher. It has been taught: All the 'grape-clusters' who arose in Israel from the days of

Moshe until the death of Yosef b. Yo'ezer of Tzereda were free from all dofi [taint]. From that time onward, some matter of taint was found in them. . . . Said R. Yosef: [The word dofi here means] dispute, [e.g., the dispute] relating to 'laying on of hands' [on a sacrifice on Yom Tov]. But does not Yosef b. Yo'ezer himself differ with reference to the law of laying on of hands? — When he differed, it was in his latter years, when his mental powers declined. **Temurah 15b,16a**

F.

(1) אמר רבי זירא אמר רבא בר זימונא: אם ראשונים בני מלאכים - אנו בני אנשים, ואם ראשונים בני אנשים - אנו כחמורים, ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר, אלא כשאר חמורים. שבת קיב:

R. Zera said in Raba b. Zimuna's name: If the earlier [scholars] were sons of angels, we are sons of men; and if the earlier [scholars] were sons of men, we are like donkeys, and not [even] like the donkeys of R. Hanina b. Dosa and R. Phinehas b. Jair, but [simply] like ordinary donkeys. **Shabbos 112b**

(2) אמר רבי יוחנן: לבן של ראשונים כפתחו של אולם, ושל אחרונים כפתחו של היכל - ואנו כמלא נקב מחט סידקית. ראשונים - רבי עקיבא, אחרונים - רבי אלעזר בן שמוע. איכא דאמרי: ראשונים - רבי אלעזר בן שמוע, אחרונים - רבי אושעיא בריבי. ואנו כמלא נקב מחט סידקית. אמר אביי: ואנן כי סיכתא בגודא לגמרא. אמר רבא: ואנן - כי אצבעתא בקירא לסברא, אמר רב אשי: אנן כי אצבעתא בבירא לשכחה. עירובין נג.

R. Yochanan stated: The hearts of the ancients were like the door of the Ulam, but that of the last generations was like the door of the Heichal, but ours is like the eye of a fine needle. R. Akiva is classed among the ancients; R. Elazar b. Shammua among the last generations. Others say: R. Elazar b. Shammua is classed among the ancients and R. Oshaia Beribi, among the last generations — 'But ours is like the eye of a fine needle' — And we, said Abaye, are like a peg in a wall in respect to Gemara. And we, said Rava, are like a finger in wax as regards logical argument. We, said R. Ashi, are like a finger in a pit as regards forgetfulness. **Eiruvim 53a**

G.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה קַח-לְךָ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן אִישׁ אֲשֶׁר-רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֹתוֹ-יָדְךָ עָלָיו: וְהֶעַמְדָּתָ אֹתוֹ לְפָנַי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל-הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעִיֵּנֵיהֶם: וְנִתְּתָה מִהוֹדֶךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָל-עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בַּמִּדְבָּר כַּז-יַח-כ

And the L-rd said to Moshe, "Take Joshua, the son of Nun, a man in whom is spirit, and lay your hand upon him; And set him before Eleazar the priest, and before all the congregation; and give him a charge in their sight.. And you shall put some of your spiritual majesty upon him, that all the congregation (Sanhedrin) of the people of Israel may be obedient." **Numbers 27:18-20**

H.

משה קבל תורה מסיני לא מפי מלאך ולא מפי שרף אלא מפי ממ"ה הקב"ה שנאמר אלה החקים והמשפטים והתורות (ויקרא כ"ו מ"ו). ומנין שכתבם לו שנאמר ויכתבם על שני לוחות אבנים (דברים ד' י"ג). משה מסר ליהושע שנאמר ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו (שם ל"ד ט'). יהושע מסר לזקנים שנאמר ויעבדו העם את ד' [וגו'] [שופטים ב' ז'] אשר האריכו ימים אבל לא שנים. זקנים מסרו לשופטים שנאמר וכי הקים ד' להם שופטים וגו' (שם י"ח). שופטים מסרו לעלי שנאמר ועלי הכהן יושב על הכסא (שמואל א' ט'). ועלי מסר לשמואל שנאמר והנער שמואל הולך וגדל וגו' (שם ב' כ"ו). שמואל מסר לנביאים שנאמר כי לא יעשה ד' א-להים דבר כי אם גלה סודו לעבדיו הנביאים (עמוס ג' ז'). נביאים מסרו לחגי ולזכריה ולמלאכי וחגי זכריה ומלאכי מסרו לאנשי כנה"ג. אבות דרבי נתן נוסחא ב פרק א

Moshe received the Torah from Sinai, not from the mouth of an angel nor from the mouth of a *Saraph*, but, rather from the mouth of the King of kings, the Holy One, blessed be He, as it is stated (Lev. 26:46), "These are the statutes, judgments, and *Torahs*". From what source do I know that He wrote it down for him? As is stated (Deut. 4:13), "And He wrote them on the two tablets of stone." Moshe gave it over to Joshua, as it is stated, "And Joshua the son of Nun was full of the spirit of wisdom; for Moshe had laid his hands upon him; and the people of Israel listened to him, and did as the L-rd commanded Moses." Joshua gave it over to the Elders, as it is stated (Judges 2:7), "And the people served the L-rd all the days of Joshua, and all the days of the elders who outlived Joshua, who had seen all the great works of the L-rd, that He did for Israel." They had long [productive] days [after Joshua's death] but did not live on for many years after. The Elders gave it over to the Judges as it is stated (Judges 2:18,19), "And when the L-rd raised for them judges, then the L-rd was with the judge, and saved them from the hand of their enemies all the days of the judge; for the L-rd relented because of their groaning, caused by those who oppressed them and troubled them. And it came to pass, when the Judge was dead, that they returned, and became more corrupt than their fathers, in following other gods to serve them, and to bow down to them; they did not cease any of their practices, nor their stubborn way." The Judges gave it over to Eli, as it is stated (Samuel I 1:9), "And Eli the priest sat upon a seat by the gate post of the temple of the L-rd." Eli gave it over to Samuel, as it is stated (Samuel I 2:26), "And the child Samuel grew on, and was in favor both with the L-rd, and also with men." Samuel gave it over to the Prophets, as it is stated (Amos 3:7), "Surely the L-rd G-d will do nothing, without revealing his secrets to his servants the Prophets." The Prophets gave it over to Chaggai, Zechariah, and Malachi. They in turn gave it over to the men of the Great Assembly.

Avos D'R. Nosson II:Chap.1

II. The Awe of Mount Sinai

A.

(דברים ד') והודעתם לבניך ולבני בניך, וכתיב בתריה יום אשר עמדת לפני ד' א-להיך בחורב, מה להלך באימה וביראה וברתת ובזיע אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע. ברכות כב.

"And thou shalt make them known to thy children and thy children's children", and it is written immediately afterwards, "The day on which thou didst stand before the L-rd your G-d in Horeb". (Deuteronomy 4:9,10) Just as there it was in dread and fear and trembling and quaking, so here too, [when one studies Torah,] it must be in dread and fear and trembling and quaking. **Berachos 22a**

B.

משה עלה בענן ונתכסה בענן ונתקדש בענן כדי לקבל תורה לישראל בקדושה, שנאמר (שמות כד) וישכן כבוד ד' על הר סיני. זה היה מעשה אחר עשרת הדברות, שהיו תחלה לארבעים יום, דברי רבי יוסי הגלילי . . . רבי נתן אומר: לא בא הכתוב אלא למרק אכילה ושתייה שבמעיו, לשומו כמלאכי השרת. רבי מתיא בן חרש אומר: לא בא הכתוב אלא לאיים עליו, כדי שתהא תורה ניתנת באימה, ברתת ובזיע, שנאמר (תהלים ב) עבדו את ד' ביראה וגילו ברעדה. מאי וגילו ברעדה? אמר רב אדא בר מתנה אמר רב: במקום גילה שם תהא רעדה. יומא ד:

Moshe went up in a cloud, was covered by the cloud, and was sanctified by the cloud in order that he might receive the Torah for Israel in sanctity, as it is written: And the glory of the Lord abode upon Mount Sinai (Exodus 24). This took place after the Ten Commandments, which were at the beginning of the forty days, this is the view of R. Yosei the Galilean. . . . R. Nassan says: The purpose of Scripture was that he [Moshe] might be purged of all food and drink in his bowels so as to make him equal to the ministering angels. R. Massiah b. Heresh says, The purpose of Scripture here was to inspire him with awe, so that the Torah be given with awe, with dread, with trembling, as it is said (Psalms 2): Serve the L-rd with fear and rejoice with trembling. What is the meaning of 'And rejoice with trembling'? — R. Adda b. Mattena says in the name of Rav: Where there will be joy (Torah), there shall be trembling. **Yoma 4a-b**

C.

ההוא תלמידא דהוה קא אזיל בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון. חזייה דקא מפחיד, אמר ליה: חטאה את דכתיב (ישעיהו ל"ג) פחדו בציון חטאים. אמר ליה: והכתיב (משלי כ"ח) אשרי אדם מפחד תמיד - אמר ליה: ההוא בדברי תורה כתיב. ברכות ס.

A certain disciple was once following R. Ishmael son of R. Yosei in the market place of Zion. The latter noticed that he looked afraid, and said to him: You are a sinner, because it is written: The sinners in Zion are afraid. (Isaiah 33) He replied: But it is written: Fortunate is the man who is always afraid?(Prov. 28) — He replied: That verse refers to words of Torah. **Berachos 60a**

D.

כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה - נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו - נתפס על אנשי עירו, בכל העולם כולו - נתפס על כל העולם כולו. אמר רב פפא: והני דבי ריש גלותא נתפסו על כולי עלמא. שבת נד:

Whoever can forbid his household [to commit a sin] but does not, is punished for [the sins of] his household; [if he can forbid] his fellow citizens, he is punished for [the sins of] his fellow citizens; if the whole world, he is seized for [the sins of] the whole world. R. Papa observed, And the members of the Exilarch's [household] are punished for the sins of the whole world. **Shabbos 54b**

III. A Tradition of Scholarship

A.

אמר רבי חמא ברבי חנינא: מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם. היו במצרים ישיבה עמהם, שנאמר (שמות ג) לך ואספת את זקני ישראל, היו במדבר - ישיבה עמהם, שנאמר (במדבר יא) אספה לי שבעים איש מזקני ישראל. אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר (בראשית כד) ואברהם זקן בא בימים, יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה היה שנאמר (בראשית כז) ויהי כי זקן יצחק, יעקב אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר (בראשית מח) ועיני ישראל כבדו מזקן. אליעזר עבד אברהם זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר (בראשית כד) ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו, אמר רבי אלעזר: שמושל בתורת רבו. (בראשית טו) הוא דמשק אליעזר אמר רבי אלעזר: שדולה ומשקה מתורתו של רבו לאחרים. אמר רב: קיים אברהם אבינו כל התורה כולה, שנאמר (בראשית כו) עקב אשר שמע אברהם בקלי וגו'. אמר ליה רב שימי בר חייה לרב: ואימא שבע מצות - הא איכא נמי מילה. - ואימא שבע מצות ומילה - אמר ליה: אם כן מצותי ותורתי למה ליי? אמר (רב) (מסורת הש"ס: [רבא]) ואיתימא רב אשי: קיים אברהם אבינו אפילו עירובי תבשילין, שנאמר תורת - אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה. יומא כח:

R. Hama b. Hanina said: Our ancestors were never left without the scholars' council (ישיבה). In Egypt they had the scholars' council, as it is said: Go and gather the elders of Israel together; in the wilderness they had the scholars' council, as it is said: Gather unto Me seventy men of the elders of Israel; our father Abraham was an elder and a member of the scholars' council, as it is said: And Abraham was an elder (זקן = zaken) well stricken in age; our father Isaac was an elder and a member of the scholars' council, as it is said: And it came to pass when Isaac was an elder [zaken]; our father Jacob was an elder and a member of the scholars' council, as it is said: Now the eyes of Israel were dim with age [zaken]; [even] Eliezer, the servant of Abraham was an elder and a member of the scholars' council, as it is said: And Abraham said unto his servant, the elder of his house, that ruled over all he had, which R. Eleazar explained to mean that he ruled over [knew, controlled] the Torah of his master. Regarding "Eliezer of Damascus" did R. Eleazar say: He was so called because he drew and gave drink to others of his master's teachings. Rav said: Our father Abraham kept the whole Torah, as it is said: Because Abraham hearkened to My voice [kept My charge, My commandments, My statutes, and My laws]. (Gen. 26) R. Shimi b. Hiyya said to Rav: Say, perhaps, that this refers to the

seven laws? — Surely, there was also that of circumcision! Then say that it refers to the seven laws and circumcision [and not to the whole Torah]? — If that were so, why does Scripture say: ‘My commandments and My laws’? Rava or R. Ashi said: Abraham, our father, kept even the law concerning ‘eruv tavshilin’ (allowing one to cook from Yom Tov to Shabbos), as it is said: ‘My Torahs’: one being the written Torah, the other, the oral Torah. **Yoma 28b**

B. Universal Literacy

(1) וישב גדעון בן יואש מן המלחמה מלמעלה החרס: וילכד נער מאנשי סכות וישאלהו ויכתב אליו את שרי סכות ואת זקניה שבעים ושבעה איש: שופטים פרק ה:ג/יד

And Gideon the son Joash returned from the battle while the sun was still up. And caught a young man of the men of Succoth, and inquired of him; and he wrote for him a list of the princes of Succoth and the elders thereof, seventy seven men. **Judges 8:8**

(2) מני אפרים שרשם בעמלק אחריו בנימין בעממין מני מכיר ירדו מחקקים ומזבולן משכים בשבט ספר: שופטים פרק ה:יד

They whose root is out of Ephraim were against Amalek; after thee, Benjamin, among the people; out of Machir came down lawgivers, and out of Zebulon they that handle the pen of the scribe. **Judges 5:14**

IV. Elders in the Gate and the The Court System in Antiquity

A.

שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך אשר ידוד אלקיך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק. דברים פרק טז:יח

Judges and officers shalt thou make thee *in all thy gates* which the L-rd thy G-d giveth thee, throughout thy tribes; and they shall judge the people with just judgment.

Deuteronomy 16:18

B.

ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאין יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי. דברים פרק כה פסוק ז

And if the man does not want to take his brother's wife, then let his brother's wife go up *to the gate unto the elders* , and say, My husband's brother refuses to raise up unto his brother a name in Israel, he will not perform the duty of my husband's brother.

Deuteronomy 25:7

C.

ובעז עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה שבה פה לפני אלמני ויסר וישב: ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: רות פרק ד:א/ב

Boaz then *went up to the gate* and sat down there, and behold, the kinsman of whom Boaz had spoken came by unto whom he said: Ho, such a one! turn aside, sit down here. And he turned aside and sat down. And he took *ten men of the elders of the city*, and said, Sit ye down here. And they sat down. **Ruth 4:1,2**

D.

והשכים אבשלום ועמד על יד דרך השער ויהי כל האיש אשר יהיה לו ריב לבוא אל המלך למשפט ויקרא אבשלום אליו ויאמר אי מזה עיר אתה ויאמר מאחד שבטי ישראל עבדך. שמואל ב פרק טו:ב

And Absalom rose up early, *and stood beside the way of the gate*; and it was so, that when any man that had a controversy came to the king for judgement, then Absalom called unto him, and said, Of what city art thou? And he said, Thy servant is of one of the tribes of Israel. **Samuel II 15:2**

E.

שנאו רע ואהבו טוב והציגו בשער משפט אולי יחנן ידוד אלקי צבאות שארית יוסף: עמוס פרק ה:טו

Hate the evil, and love the good, *and establish judgement in the gate*; it may be that the L-rd, G-d of hosts, will be gracious unto the remnant of Joseph. **Amos 5:15**

F.

זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם. איכה פרק ה:יד

The elders have ceased from the gates, the young men from their music. **Lamentations 5:14**

G.

ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח פיהו. משלי פרק כד פסוק ז

Wisdom is too lofty for a fool (or skeptic), *in the gate* he does not open his mouth. **Mishlei (Proverbs) 24:7**

H.

נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ: משלי פרק לא:כג

Her husband is known in the *gates*, *when he sitteth among the elders* of the land. **Mishlei 31:23**

I.

ומחטיאי אדם בדבר ולמוכיה בשער יקשון ויטו בתהו צדיק: ישעיהו פרק כט:כא

They make a person sin through their word (false prophecy), and lay a snare for him that reproves them in the gate, and turn aside the just, for a thing of nought. **Isaiah 29:21**

J.

(א) ויפתח הגלעדי היה גבור חיל והוא בן אשה זונה ויולד גלעד את יפתח: (ב) ותלד אשת גלעד לו בנים ויגדלו בני האשה ויגרשו את יפתח ויאמרו לו לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה: (ג) ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו: פ (ד) ויהי מימים וילחמו בני - עמון עם - ישראל: (ה) ויהי כאשר נלחמו בני עמון עם ישראל וילכו זקני גלעד לקחת את יפתח מארץ טוב: (ו) ויאמרו ליפתח לכה והייתה לנו לקצין ונלחמה בבני עמון: (ז) ויאמר יפתח לזקני גלעד הלא אתם שנאתם אותי ותגרשוני מבית אבי ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם: (ח) ויאמרו זקני גלעד אל - יפתח לכן עתה שבנו אליך והלכת עמנו ונלחמת בבני עמון והיית לנו לראש לכל ישיבי גלעד: שופטים פרק יא

Now Yiphtah the Gileadite was a mighty man of valor, and he was the son of a harlot; and Gilead begat Yiphtah. And Gilead's wife bore him sons; and his wife's sons grew up, and they thrust out Yiphthah and said unto him, "Thou shalt not inherit in our father's house; for thou art the son of a strange woman." Then Yiphtah fled from his brethren, and dwelt in the land of Tov; and there were gathered vain men to Yiphtah, and went out with him. And it came to pass in the process of time, that the children of Ammon made war against Israel. And it was so, that when the children of Ammon made war against Israel, the elders of Gilead went to fetch Yiphtah out of the land of Tov. And they said unto Yiphtah, "Come and be our captain that we may fight with the children of Ammon." And Yiphtah said unto the elders of Gilead, Didn't you hate me, and expel me out out of my father's house? and why have you come unto me now when you are in distress? And the elders of Gilead said unto Yiphtah, "Therefore we turn again to thee now, that thou mayest go with us, and fight against the children of Ammon, and be our head over all the inhabitants of Gilead." **Judges 11:1-8**

K.

אז יקהל שלמה את זקני ישראל את כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלם להעלות את ארון ברית ידוד מעיר דוד היא ציון: ויקהלו אל המלך שלמה כל איש ישראל בירח האתנים בחג הוא החדש השביעי: ויבאו כל זקני ישראל וישאו הכהנים את הארון: למלכים א פרק ח:א-ג

Then Solomon assembled the elders of Israel, and all the heads of the tribes, the chiefs of the fathers of the children of Israel, unto king Solomon in Jerusalem, that they might bring up the ark of the covenant of the L-rd out of the city of David which is Zion. And all the men of Israel assembled themselves unto king Solomon at the feast in the month Ethanim which is the seventh month. And all the elders of Israel came, and the priests took up the ark. **Kings I 8:1-3**

L.

וידבר אליה כי אדבר אל נבות היזרעאלי ואמר לו תנה לי את כרמך בכסף או אם חפץ אתה אתנה לך כרם תחתיו ויאמר לא אתן לך את כרמי: ותאמר אליו איזבל אשתו אתה עתה תעשה מלוכה על ישראל קום אכל לחם ויטב לבך אני אתן לך את כרם נבות היזרעאלי: ותכתב ספרים בשם אחאב ותחתם בחתמו ותשלח הספרים ספרים אל הזקנים ואל החרים אשר בעירו הישבים את נבות: ותכתב בספרים לאמר קראו צום והושיבו את נבות בראש

העם: והושיבו שנים אנשים בני בליעל נגדו ויעדהו לאמר ברכת אלקים ומלך והוציאהו וסקלהו וימת: ויעשו אנשי עירו הזקנים והחרים אשר הישבים בעירו כאשר שלחה אליהם איזבל כאשר כתוב בספרים אשר שלחה אליהם: קראו צום והשיבו את נבות בראש העם: ויבאו שני האנשים בני בליעל וישבו נגדו ויעדהו אנשי הבליעל את נבות נגד העם לאמר ברך נבות אלקים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר ויסקלהו באבנים וימת: וישלחו אל איזבל לאמר סקל נבות וימת: ויהי כשמע איזבל כי סקל נבות וימת ותאמר איזבל אל אחאב קום רש את כרם נבות היזרעאלי אשר מאן לתת לך בכסף כי אין נבות חי כי מת: מלכים א פרק כא:ו-טו

And he (Ahab) said unto her, Because I spake unto Naboth the Jezreelite, and said unto him, Give me thy vineyard for money; or else, if it please thee, I will give thee another vineyard for it: and he answered, I will not give thee my vineyard. And Jezebel his wife said unto him, Dost thou now govern the kingdom of Israel? Arise, and eat bread, and let thine heart be merry; I will give thee the vineyard of Naboth the Jezreelite. So she wrote letters in Ahab's name, and sealed them with his seal, and sent the letters unto the elders and to the nobles that were in his city, dwelling with Naboth. And she wrote in the letters, saying, *Proclaim a fast*, and set Naboth on high among the people: And set *two men*, wicked men, before him, to bear witness against him, saying, Thou didst blaspheme G-d, and the king. And then carry him out, and stone him, that he may die. And the men of this city, even *the elders* and the nobles who were the inhabitants in his city, did as Jezebel had sent unto them, and as it was written in the letters which she had sent unto them. They proclaimed a fast, and set Naboth on high among the people. And there came in two men, wicked men, and sat before him: and the wicked men witnessed against him even against Naboth, in the presence of the people, saying Naboth did blaspheme G-d and the king. *Then they carried him forth out of the city, and stoned him with stones, that he died.* Then they sent to Jezebel, saying Naboth is stoned, and is dead. And it came to pass, when Jezebel heard that Naboth was stoned, and was dead, that Jezebel said to Ahab, Arise, take possession of the vineyard of Naboth the Jezreelite, which he refused to give thee for money: for Naboth is not alive, but dead. **Kings I 21:6-15**

M.

קדשו צום קראו עצרה אספו זקנים כל יושבי הארץ בית ירוד אלקיכם וזעקו אל ירוד. יואל פרק א:יד

Sanctify ye a fast, call a solemn assembly, *gather the elders* and all the inhabitants of the land into the house of L-rd, your G-d, and cry unto the Lord. **Joel 1:14**

V. The Love of Torah

A.

אמר רבי נתן אין לך אהבה כאהבת התורה. אבות דרבי נתן כח:א

Rabbi Nasan said: There is no love like the love of Torah. **Avos D'Rabbi Noson 28:1**

B.

אשרי – האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב: כי אם בתורת ידוד חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה: תהלים פרק א:א/ב

Fortunate is the man that does not walk in the counsel of the wicked, nor stands in the way of the sinners, nor sits in the seat of the scornful. But his delight is in the Torah of the L-rd and in His Torah does he meditate day and night. **Psalms 1:1,2**

C.

למנצח מזמור לדוד . . . תורת ידוד תמימה משיבת נפש עדות ידוד נאמנה מחכימת פתי: פקודי ידוד ישרים משמחי – לב מצות ידוד ברה מאירת עינים: יראת ידוד טהורה עומדת לעד משפטי ידוד אמת צדקו יחדו: הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים: תהלים פרק יט:א,ח-יא

To the chief musician, a psalm of David. The Torah of the L-rd is perfect, restoring the soul; the testimony of the L-rd is sure making wise the simple. The statutes of the L-rd are right, rejoicing the heart; the commandment of the L-rd is pure, enlightening the eyes. The fear of the L-rd is pure, enduring for ever; the judgments of the L-rd are true and righteous altogether. More to be desired are they than gold, yea, than much fine gold; sweeter also than honey and the honeycomb. **Psalms 19:1,8-11**

D.

מה – אהבתי תורתך כל – היום היא שיחתי: תהלים פרק קיט:צז

Oh how I love thy Torah! It is my meditation all the day. **Psalms 119:97**

E. Our principle care of all is this: to educate our children well. **Josephus, Against Apion Book I Par. 12**

F. But for our people, if anybody but asks any one of them about our laws, he will more readily tell him all than he will tell his own name and this is in consequence of our having learned them as soon as we became sensible of any thing and of our having them, as it were, engraved on our souls. **Josephus, Against Apion Book II Par. 19**